

Kaasatuse tugevdamine rahvatervise uuringutes

Gerli Paat

Poliitikauringute Keskus PRAXIS

Projekt STEPS

- Kaasatuse tugevdamine rahvatervise uuringutes (*Strengthening Engagement in Public health Research – STEPS*)
- Rahvusvaheline projekt – osaleb 12 uut liikmesriiki

Projekti eesmärk

- Projekti üldiseks eesmärgiks arendada dialoogi rahvaterviseküsimustes kodanikeühenduste, teadusasutuste ja erinevate ametkondade vahel.
- Seminari eesmärk
 - Välja selgitada rahvatervise uuringutega tegelevate organisatsioonide peamised infoallikad (andmebaasid jm), info kättesaamine ja takistused info kättesaamisel

Tegevused

- Seminarid kõigis riikides järgmistes teemavaldkondades:
 - olemasoleva rahvatervise uuringu süsteemi kirjeldus;
 - erinevate kodanikeühenduste roll rahvatervisealastes uuringutes
 - rahvatervis riiklikul tasandil
 - rahvatervise uuringud Euroopa dimensioonis
- Küsimustike läbiviimine rahvatervisega tegelevates organisatsioonides

Küsimustikud

- *Eesmärk:*
 - Välja selgitada kuidas toimub rahvatervisega seotud teemade valdkonnas koostöö kodanikuühenduste ja muude rahvatervisega seotud asutuste ja institutsioonide vahel.
 - Välja selgitada, mis on olulised rahvatervisese valdkonnad Eestis

Põhiküsimused

- Ülevaade organisatsioonist
- Organisatsiooni kokkupuuted rahvatervise uuringutega
 - Sealjuures takistused ja väljakutsed
- Koostöö teiste organisatsioonidega
 - Riiklikud võrgustikud jm kontaktid
- Olulised rahvatervise küsimused

TULEMUSED

Kogemused rahvatervise uuringute valdkonnas

- Sõltuvusainete kasutamise ja teadlikkuse uuringud
- Vigastuste, ohutuse ja liikluskäitumise uuringud
- Riskikäitumisega seotud uuringud
- Erinevate haigustega seotud uuringud
- Toitumise ja liikumisega seotud uuringud
- Erinevad tervise ja rahulolu uuringud

Rahvaterviselega seotud poliitika kujundamine

- Hinnangute andmine, arengukavade koostamine, erinevate programmide koostamine ja hindamine
- Elukeskkonna kujundamine, tervishoiu planeerimine, seadusaktide väljatöötamine
- Osalemine erinevates töögruppides ja ennetustegevustes
- Erinevate ettepanekute, prognooside jms tegemine

Rahastamine

- Euroopa fondidest
- WHO-st
- Riigieelarvest
- Haigekassast
- Vabatahtlike annetustest
- Riiklikest programmidest
- Kohalikust omavalitsusest
- Ministeeriumitest
- Erasektorist
- Erinevatest Grantidest

Rahastamise tingimused

- Riiklik eraldis
- Lepingulised tingimused
- Projektipõhine
- Tingimused, et uuringu tulemusi kasutatakse valdkonnas eestkoste tegevuste eesmärgil
- Projektikonkurss

Rahastamise väljakutsed

- Lisa ajakulu nii töö kui isikliku aja arvelt uuringu läbiviimisel
- Asutuse haldussuutlikkuse tõstmine
- Täiendava infosüsteemi arendamine
- Eelarve piirangud
- Omaosaluse aspekt
- Projekti kirjutamine, küsitluste läbiviimine, aruandlus

Koostöö teiste organisatsioonidega

- Erinevad Ülikoolid
 - Erinevad instituudid
 - Erinevad ametid
 - Haigekassa
 - Ministeeriumid (peamiselt SoM)
- *Suhteliselt vähe koostööd organisatsioonidega väljaspool Eestit*

Kasu koostööst

- Saab ülevaateid ja andmeid
- Saab läbi viia mahukamaid ja ulatuslikemaid uuringuid
- Saab kasutada erinevaid uuringu tulemusi igapäeva töös
- Koostöökogemused, ekspert- ja finantstoetus
- Saab uut infot

Kasu võrgustikus olemisest

- Oluline informatsioon, viimased uudised valdkonnast
- Grantide võimalused
- Osalemine rahvusvahelistel konverentsidel
- Rahvusvaheline koostöö
- Suuremad kogemused ja laiaulatuslikumad võimalused töö tegemiseks
- Projektides osalemine

Olulised rahvatervisealased küsimused

- Alkoholipoliitika ja tubakas
- Vaimse tervise probleemide kasv
- Uimasti ja HIV/AIDSi ennetus
- SVH, kasvajakasv, vigastused, tuberkuloos
- Liiklusõnnetused
- Ravikindlustuseta isikud
- Raha erinevatele projektidele on kärbitud
- Tervisesüsteemi arendamine
- Sotsiaalne ebavõrdsus
- Halb info kättesaadavus (registrid, andmed jne)

Mõned soovitused...

- Vaja on välja töötada ja ellu rakendada riiklikud programmid, mis on suunatud haigestumise vähendamisele
- Vaja hakata aktiivselt ellu viima RTA-s kirjeldatud tegevusi
- Erinevate registrite ja andmebaaside loomine ja linkimine
- Vaja on tegeleda ka ennetuse, mitte ainult tulekahjude kustutamisega

TÄNAN TÄHELEPANU EEST!

<http://www.praxis.ee>
e-mail: gerli.paat@praxis.ee

